

sic exarsisti post me et scrutatus es omnem
 suppellectilem meam: Quid inuenisti
 de cuncta substantia domus tue: et do-
 ne hic coram fratribus meis et fratribus
 tuis: et iudicent inter me et te. Idcirco vi-
 ginti annis fui tecum: oues tue et capre
 steriles non fuerunt: arietes gregis tui
 non comedi: nec caprum a bestia ostendi
 tibi. Ego damnum omne reddebam.
 Quicquid furtim peribat a me exige-
 bas: die noctuque estu urgebar et gelu: su-
 giebatque somnus ab oculis meis. Sic-
 que per viginti annos in domo tua serui-
 ui tibi: quattuordecim pro filiabus et sex
 pro gregibus tuis. Immutasti quoque
 mercedem meam decem vicibus. Fili de-
 us patris mei abraham et timor ysaac as-
 fuisse tibi: forsitan modo nudum me
 dimisisses. Afflictionem meam et labores
 manuum mearum respexit dominus:
 et arguit te heri. Respondit ei laban: Fi-
 lie mee et filij et greges tui et omnia que
 cernis mea sunt. Quid possum facere fi-
 liis et nepotibus meis: Veni ergo et in-
 eamus sedus: ut sit testimonium inter
 me et te. Tulit itaque iacob lapidem et ere-
 xit illum in titulum. Dixitque fratribus suis
 Affixere lapides. Qui congregantes fece-
 runt tumulum: comederuntque super eum.
 Quem vocauit laban tumulum testis
 et iacob aceruum testimonij. vterque iuxta
 proprietatem lingue sue. Dixitque laban: Tu-
 mulus iste testis erit inter me et te hodie.
 Et idcirco appellatus est nomen eius gala-
 ad. i. tumulus testis. Et adiecit laban:
 Intueat et iudicet dominus inter nos quoniam re-
 cesserim? a nobis si affixeris filias me-
 as et si introduxeris alias uxores super
 eas. Nullus sermonis nostri testis est abs-
 que deo qui presens respicit. Dixitque iur-
 sus ad iacob. En tumulus hic et lapis
 que erexit inter me et te testis. Tumulus
 inquit iste et lapis sint in testimonium: si
 aut ego transiero illum pergens ad te
 aut tu preterieris malum mihi cogitans:

Deus abraham et deus nachor iudicet in-
 ter nos: deus patris eorum. Iurauit ergo
 iacob per timorem patris sui ysaac: imo/
 lantibus victimis in monte vocauit fratres
 suos ut ederent panem. Qui cum comedis-
 sent manserunt ibi. Laban vero de nocte
 consurgens oscularus est filios et filias su-
 as et benedixit illis: reuersusque est in lo-
 cum suum.

XXXII

Iacob autem abiit in itinere quo
 ceperat fueruntque ei obuiam an-
 geli dei. Quos cum vidisset ait:
 Castra dei sunt hec. Et appellauit nomen
 loci illius manaim. i. castra. Misit autem
 et nuncios ante se ad esau fratrem suum in terra
 seyr. in regione edom precepitque eis dicens
 sic loquimini domino meo esau. Benedictus
 frater tuus iacob: Apud laban peregrina-
 tus sum et fui usque in presentem diem. Da
 beo boues et asinos et oues et suos et an-
 cillas: mittoque nunc legationem ad domi-
 num meum ut inueniam gratiam in conspectu
 tuo. Reuersique sunt nuncios ad iacob. di-
 centes: Venimus ad esau fratrem tuum. et
 ecce properat in occursum tuum scilicet quadrin-
 gens viris. Timuit iacob valde et per-
 territus diuisit populum qui secum erat:
 greges quoque et oues et boues et came-
 los in duas turmas. dicens. Si venerit
 esau ad unam turmam et percussit eam: alia
 turma que reliqua est saluabit. Dixitque
 iacob: Deus patris mei abraham et deus
 patris mei ysaac. domine qui diristi mi-
 hi: reuertere in terram tuam et in locum natiui-
 tatis tue. et beneficia tibi. minor sum cunctis
 miseratibus tuis: et veritate tua quam exple-
 sti sermo tuo. In baculo meo transiui ior-
 danem istum et nunc cum duabus turmis regre-
 dior. Erue me de manu fratris mei esau
 quia valde eum timeo: ne forte veniens
 percunat matrem cum filiis. Tu locus
 tuus es quod benefaceres mihi: et dilatares
 seminem meum sicut arenam maris. que per mul-
 titudinem numerari non potest. Cumque dux-